

T x a n o g o r r i t x o

Leire Ostolaza Arrillaga

Ipuinik ezagunena, kantuz kontatuta.

Doinua: Nagusi jauna hauxe da lana
Neurri berezia

NARRATZAILEA

Ba omen zen behin neska txiki **bat**,
zeinen alaia zen gogoan **daukat**:
nahiz jolasten zekien **ederki**,
handiagoen lanak nahi **beti**.
Hau **zoriona**,
begitxoetatik **zeriona**,
entzunda amak esan **ziona**:

AMA

Aizu, alaba **Txanogorritxo**,
tori ezti ta hiru **opiltxo**,
gaixorik dago amona **xaharra**,
badauka bilobaren **beharra**,
zoaz, **mugitu!**
Loretxoak biltzen ez **gelditu**,
bestela otsoak jango **baitzaitu**.

TXANOGORRITXO

Ama banoa ta gero **arte**

AMA

azkar joan ta kontuz ibil **zait**;
amona han izango duzu **zai**,
goseak ez da egongo **lasai**.
Tori bi **musu**,
opiltxoak hartu al **dituzu?**
Amona ondo zaindu **ezazu**.

TXANOGORRITXO

Tralatralarai, **tralatralarai**,
amonarengana nijoa **alai**,
hartu ditut nire **loretxoak**,
eta salto egin dit **otsoak**.
Susto **itzela...**
utzi nauzu harria **bezela**,
zergatik irten zara **horrela?**

OTSOA

Ume polita, hau da **zortea**,
biok baso honetan **egotea**;
nora zoaz otarra **horrekin?**
mesedez, joan nahi dut **zurekin**;
bi bide **daude**
eta, nirekin ados **bazaude**,
egin apustu motzaren **alde**.

OTSOA

Amonatxoa, jada heldu **naiz**,
zugana beti iristen naiz **garaiz**:
azkar zabaldu zazu **atea**,
nahi nuke askaria **jatea**,
AMONA
Sartu, **biloba**,
zu ikusteko zenbat **denbora**,
zatoz, polita, nire **ondora**.

OTSOA

Nire askari zu zara **eta**
zu jateko hartu nahi nuke **beta...**
amona zein goxoa **dagoen...**
mozorro nadin ahal den **ondoan..**

TXANOGORRITXO

Kaixo, **amona,**
aurrenengo iritsi naiz **hona**
ta dakarkizut askari **ona.**

TXANOGORRITXO

Ene, amona, **harritzekoa!**
Sudurra duzu otso **antzekoa,**
ta belarriak oso **handiak,**
amona batentzat **gehiegiak,**
eta **ahoa:**
bestetan baino **handiagoa...**
Zuk bai duzula gaitz **arraroa.**

OTSOA

Sudurra daukat zu **usaintzeko**
eta belarriak zuri **entzuteko,**
ahoa duzu hurrengo **kezka,**
mesedez, ez zaitez joan **iheska,**
jango zaitut **nik...**
Amona tripan daukat **jadanik**
eta goseak nago **oraindik.**

TXANOGORRITXO

Ama, lagundu! Ama, **lagundu!**
Otso gaizto honek amona **jan du!**
Norbait etor dadila, **mesedez,**
edozer emango nuke **ordez!**
EHIZTARIAK
Zu egon **lasai,**
bagara amona salbatzeko **gai**
eta otsoa hiltzeko ere **bai.**

NARRATZAILEA

Biak salbatu **ondorenean**
ito zuten erreka **barrenean,**
eta denak jarri ziren **pozik,**
guztiak gure otsoa **ezik.**
Hola izan **zan,**
eta sartu ziren **kalabazan**
ta irten Azpeitin, berdura **plazan.**